

Handläggare
Karolin Bogren Gavling
Telefon: 08-508 121 96

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
25 augusti 2022

Remiss av Riktlinjer för övergångar mellan förskola, förskoleklass, skola och fritidshem i Stockholms stad

Svar på remiss från kommunstyrelsen dnr KS 2022/601

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har på remiss från kommunstyrelsen fått Riktlinjer för övergångar mellan förskola, förskoleklass, skola och fritidshem i Stockholms stad för yttrande.

Utbildningsförvaltningen har reviderat de obligatoriska rutinerna för övergången mellan förskola och skola. Riktlinjerna är tänkta att bidra till barns lärande i ett långsiktigt perspektiv genom att säkerställa en väl fungerande övergång mellan förskolan, förskoleklass, skola och fritidshem.

Förvaltningen ser positivt på utbildningsförvaltningens förslag till riktlinjer. Förvaltningen ser som positivt att samtliga stadsdelsförvaltningar ska ta fram en egen handlingsplan. Detta medför att innehållet blir anpassat utifrån verksamheten. Södermalm, Östermalm och Norrmalm strävar efter att tillsammans undersöka möjligheten till en gemensam strategisk struktur inom ramen för den lokala handlingsplanen med anledning av att det är samma skolchef för grundskolans rektorsområde 6 vilket kan underlätta samverkan för alla parter.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet ”Riktlinjer för övergångar mellan förskola, förskoleklass, skola och fritidshem i Stockholms stad” till Södermalms stadsdelsnämnd för yttrande senast den 30 augusti 2022.

Ärendet har remitterats till samtliga stadsdelsnämnder och stadsledningskontoret.

Ärendet

I de olika styrdokumenterna, bland annat läroplan för förskolan, Lpfö18, slås fast att de berörda skolformerna och fritidshemmet gemensamt ska arbeta för att utbyta kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i undervisningen vid övergångar.

Alla stadsdelsförvaltningar ska ha tagit fram lokala handlingsplaner, rutiner och tidsplaner för övergångar. Dessa behöver nu uppdateras utifrån de reviderade riktlinjerna. Behoven ser olika ut i stadsdelsområdena och därför behöver varje område göra en behovsanalys och avgöra hur detaljerad information som ska lämnas över.

I Stockholms stad är det vanligt att barn från samma förskola går vidare till många olika skolor och att skolorna tar emot barn från många olika förskolor. Att förskoleklassen blev obligatorisk år 2018 har också påverkat behovet av en mer systematisk överlämning mellan förskola, förskoleklass, skola och fritidshem. Forskning om övergångar har visat att det är angeläget att skolan bygger vidare på de kunskaper som förvärvats i förskolan och att förskolan också förbereder barnen för de kunskapskrav som kommer i nästa steg av utbildningskedjan. Risken finns annars att kunskaper som förvärvats inom förskolans verksamhet gradvis försvinner.

I riktlinjerna har utbildningsförvaltningen lagt till ett avsnitt om hur förskola och skola kan utbyta kunskaper om det språkutvecklande arbetet. Förskolorna behöver mer systematiskt kommunicera till mottagande skolor hur de har arbetat med språkutveckling och om vilka kunskaper, aktiviteter och erfarenheter barnen bär med sig. Detta för att grundskolans olika verksamheter ska kunna bygga vidare på barnens förvärvade kunskaper. Förskolan i sin tur behöver ta del av resultaten på gruppnivå av elevers kunskaper i språklig medvetenhet som görs i förskoleklass för att vidare kunna utveckla sitt språkutvecklande arbete. Ett ökat kunskapsutbyte kring arbetet med språkutveckling är särskilt viktigt i utsatta områden med hög andel flerspråkiga barn och är ett led i att åstadkomma en ökad likvärdighet över staden.

För förskolan finns inget krav på att dokumentation ska överlämnas till förskoleklass och grundskola. Det är information om det undervisningsinnehåll som barnen har haft möjlighet att möta i förskolan som ska lämnas över. Därför bör varje skola bjuda in deltagare från de förskolor barnen kommer från och föra en dialog kring hur det språkutvecklande arbetet genomförts, vilka resultat

som observerats samt vilka specifika arbetssätt som använts i undervisningen.

Utöver tillägget av området språkutveckling är de viktigaste förändringarna följande.

- Förtydligande att riktlinjerna gäller även förskoleklass och fritidshem. De nya riktlinjerna gäller övergångar mellan förskola, förskoleklass, skola och fritidshem.
- Förtydligande av att förskoleklassen är obligatorisk sedan år 2018.
- Skrivelse om dataskyddsförordningen (GDPR) och betoning att digitala verktyg med fördel kan användas för samverkan mellan verksamheter (möten, dialoger med mera).
- Vykort skickas ut med information om att söka skola.
- Förtydligande att det är ekonomiska resurser det kan sökas stöd för gällande barn i behov av särskilt stöd.
- Förtydligande att det är från vårdnadshavare nödvändig information om särskilda behov ska inhämtas inför övergången.
- En skrift från Skolverket om lokala handlingsplaner har lagts till.
- Skolverkets blanketter för dokumentation är borttagna. Skolverket uppger att de inte längre bedöms motsvara det stöd som de ursprungligen var tänkta att utgöra. Inga nya blanketter planeras att publiceras i deras ställe.

Riktlinjerna har även försetts med uppdateringar och förtydliganden utifrån ändringar i styrdokumentet, exempelvis har förskolechef ändrats till rektor.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i stadsdelsdirektörens stab och kansli i samverkan med förskoleavdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 15 augusti och i rådet för funktionshinderfrågor den 16 augusti 2022.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på utbildningsförvaltningens förslag till Riktlinjer för övergångar mellan förskola, förskoleklass, skola och fritidshem i Stockholms stad. Detta då riktlinjerna är tänkta att bidra till barns lärande i ett långsiktigt perspektiv genom att säkerställa en väl fungerande övergång mellan förskolan, förskoleklass, skola och fritidshem.

Samtliga stadsdelsförvaltning ska skriva en handlingsplan som beskriver hur det lokala arbetet ska bedrivas.

Förvaltningen ser detta som positivt utifrån att innehållet blir anpassat utifrån verksamheten. Södermalm, Östermalm och Norrmalm strävar efter att tillsammans undersöka möjligheten till en gemensam strategisk struktur inom ramen för den lokala handlingsplanen med anledning av att det är samma skolchef för grundskolans rektorsområde 6 vilket kan underlätta samverkan för alla parter.

Förvaltningen har en övergripande handlingsplan för övergången mellan förskolan och förskoleklass där det lokala arbetet beskrivs. Handlingsplanen har reviderats under 2022 och ett tillägg som gjorts är språkutveckling. Under hösten 2022 genomförs en utvärdering av handlingsplanen tillsammans med grundskolan.

Till skillnad från de tidigare riktlinjerna tydliggör de reviderade riktlinjerna ett särskilt fokus på information om barnens språkutveckling och vilka insatser, arbetssätt och metoder barnen mött och vilka kunskaper de har utvecklat över tid vilket förvaltningen välkomnar.

Förvaltningen har identifierat att det finns viss utmaning utifrån att det inom Södermalms stadsdelsområde finns ett stort antal förskolor och grundskolor. Det innebär många kontaktytor och kräver en tydlig samordning mellan förskolorna och skolorna för en bra övergång för barnet. Förvaltningen ser det därför som positivt att riktlinjerna förtydligat att det är barnets vårdnadshavare som ansvarar för överföring av information om det egna barnet och inskolningen av barnet i den nya verksamheten. Det blir då särskilt viktigt att vårdnadshavarna görs delaktiga i övergången och att deras ansvar som informationsbärare om barnets förutsättningar blir tydligt. Förskolan och grundskolan har ett ansvar för att bjuda in vårdnadshavarna till dialog om barnets övergång.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Ann-Christine Jenvén
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Lena Kullberg-Boman
Avdelningschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Riktlinjer för övergångar mellan förskola, förskoleklass, skola och fritidshem i Stockholms stad

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Jenvén, Stadsdelsdirektör	2022-08-10
Lena Kullberg-Boman, Avdelningschef	2022-08-10